

# NOUS MEMBRES

## SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES

PERE ALBERCH I VIÉ

*Presentat per Xavier Bellés i Ros*

Pere Alberch i Vié neix a Badalona el 2 de novembre de 1954. Acabat el batxillerat, marxa a Anglaterra i després als Estats Units, on fa la carrera de biologia, a la Universitat de Kansas, que acaba al 1976, graduat amb honors. Després es trasllada a la Universitat de Califòrnia, a Berkeley, on exerceix els càrrecs de conservador ajudant al Museu de Zoologia dels Vertebrats (del 1976 al 1977), professor ajudant (del 1977 al 1979) i investigador ajudant (del 1977 al 1980). En aquesta Universitat fa la seva tesi doctoral sobre morfogènesi i evolució en amfibis, que acaba el 1980. Aquest mateix any es trasllada a la Universitat de Harvard, a Cambridge (Massachusetts), on ocupa els càrrecs de professor ajudant de biologia i de conservador ajudant d'herpetologia, al Museu de Zoologia Comparada. El 1985 és nomenat professor associat de biologia, càrrec que ocupa fins al 1989, any en què es trasllada a Madrid per ingressar en el Consell Superior d'Investigacions Científiques com a professor d'investigació, i és nomenat director del Museo Nacional de Ciencias Naturales, càrrec que ocupa a hores d'ara. Cap al final de la seva darrera etapa americana, escau destacar també el nomenament de *fellow* de la Fundació Guggenheim el 1986.

Derivats de la seva tesi doctoral són els treballs sobre les bases mecàniques de la morfogènesi, particularment en salamandres del gènere

*Bolitoglossa*. El 1982 publica un treball titulat «Developmental constraints in evolutionary processes», dins del llibre *Evolution and Development*, editat per J. T. Bonner, que aviat esdevé una pedra de toc en el marc de les idees sobre evolució biològica de l'època. De fet, Pere Alberch qüestiona les teories ultraseleccionistes que pretenen explicar els processos del desenvolupament estrictament a partir de fenòmens d'adaptació. Defensa que als fenòmens d'adaptació se superposen constriccions intrínseques del procés físic i mecànic del desenvolupament. I enceta un enèrgic debat que encara dura a hores d'ara. El seu treball «Developmental constraints and Evolution», publicat al *Quarterly Review of Biology* el 1985, juntament amb J. Maynard Smith, R. Burian, S. Kauffman, J. Campbell, B. Goodwin, R. Lande, D. Raup i L. Wolpert, constitueix una síntesi d'aquestes noves idees que ha esdevingut clàssica en biologia evolutiva.

A part d'aquests treballs de recerca sobre desenvolupament i evolució, escau destacar també els seus treballs en el camp de la museologia i dels problemes de la biodiversitat, i la seva tasca docent, tant a les universitats americanes com en les classes impartides en cursos internacionals arreu del món. Per exemple, el 1994 impartí un curs de la seva especialitat a la Universitat de Cambridge, després de ser nomenat (és a dir, seleccionat entre els candidats presentats per tots els departaments) *BVV Visiting Professor in Genetics*. També val la pena significar la seva presència en el món editorial. És o ha estat membre del comitè assessor o editor de revistes tan prestigioses com *Trends in Ecology and Evolution*, *Biodiversity Letters*, *Journal of Theoretical Biology* o *Journal of Evolutionary Biology*. Ha estat conferenciant invitat en els congressos internacionals (més de trenta) més rellevants sobre evolució i morfogènesi celebrats en nombroses ciutats de les dues Amèriques, Europa i Austràlia. Ell mateix ha estat organitzador d'alguns d'aquests congressos, com per exemple, ja a l'època recent, *The Reference Points in Evolution* (Madrid, setembre de 1990), o *Science Museums and Contemporary Society* (Tenerife, març de 1990). Té més de cinquanta articles científics (a part de capítols de llibres) publicats a les més prestigioses revistes internacionals (vull dir les que tenen un índex d'impacte més alt a la seva àrea, ara que això està de moda). Per exemple, *Journal of Mathematical Biology*, *American Zoologist*, *Evolution*, *Journal of Morphology*, *Journal of Developmental Biology*, *Developmental Biology*, *Development*, *Journal of Embryology and Experimental Morphology*, *Systematic Zoology*, *American Naturalist*, *Quarterly Review of Biology*, *Progress in Zoology*, *Genetica*, etc. Ha publicat també recensions de llibres a *Nature*, *Science*, etc.

seu vessant científic i social, vull destacar també el sentiment de pertànyer a aquest país nostre, ja des de les seves primeres publicacions que féu, a principis dels anys setanta, a la revista *Miscelánea Zoológica*, del Museu de Zoologia de Barcelona, o a la revista *Zoo*, del nostre zoològic. Malgrat la seva vida «nòmada», em consta que no ha perdut mai aquest sentiment i esperit. Sempre ha respost amb entusiasme, tot i les seves múltiples obligacions, a les crides que se li han fet des d'aquí per a venir i participar en la nostra vida científica i cultural. Així, per posar tan sols alguns exemples, el 1982 el tinguérem aquí en el simposi per a commemorar el centenari de la mort de Darwin, en la inauguració de la nova Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona. El 1985 vingué al curs sobre idees heterodoxes en evolució que s'organitzà a Barcelona sota els auspicis de la Universitat Menéndez Pelayo. El 1988 vingué a Banyoles a participar en el Congrés sobre Biologia de Poblacions i Evolució. Aquest any (1994) l'hem tingut a Bellaterra, a la Universitat Autònoma, en un simposi sobre biologia evolutiva. En fi, mai no ha fallat quan l'hem cridat, i si això és així, no és tan sols per l'interès científic de les trobades, sinó també per raons culturals i personals més pregones. Sé que li agrada recordar que és accionista (i durant un temps fou compromissari de la Junta Directiva) del Joventut de Badalona, i un detall, tal vegada anecdòtic, que voldria esmentar aquí, ja per acabar, és que no ha deixat mai d'usar, ni als Estats Units ni a Madrid, el seu nom de pila català, tot i que hagués estat molt fàcil fer-se dir Peter o Pedro Alberch i, potser, fer-se escoltar millor allà amb aquests noms. Segurament tampoc no li calia. En definitiva, jo no tinc cap dubte que serà una incorporació excel·lent com a membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans.

#### ÀNGEL PELLICER I GARRIDO

*Presentat per Josep Carreras i Barnés*

El passat mes d'octubre, en aquesta mateixa sala, feia la conferència inaugural del curs 1994-1995 de la Societat Catalana de Biologia aquell a qui avui, en nom de la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut, tinc la satisfacció de proposar a aquest Ple com a membre corresponent: el senyor Àngel Pellicer i Garrido.

Àngel Pellicer va néixer a Tarragona el 5 d'agost de 1948. Va estudiar el batxillerat a Tarragona i va realitzar els estudis de llicenciatura a la Universitat de València, des del 1965 al 1971. L'any 1971 es va